ECLI:LV:RIRT:2019:0423.C33544217.4.S

Lieta Nr.C33544217
Lietvedības Nr.C-0433-19/19

S P R I E D U M S
Latvijas Republikas vārdā
Siguldā 2019.gada 23.aprīlī

Rīgas rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese Ineta Riekstiņa
ar tiesas sēdes sekretāri Ivetu Jungu
piedaloties prasītāja pārstāvim Vitoldam Baturam un atbildētājas pārstāvim Romanam Hainam, atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu vienkāršotās procedūras lietā /pers. E/ prasībā par naudas piedziņu pret /pers. F/ un /pers. F/ pretprasībā par parādzīmes atzīšanu par spēkā neesošu.

Aprakstošā daļa

2017.gada 10.jūlijā Rīgas rajona tiesas Jūrmalas tiesu namā saņemts prasītāja /pers. E/ prasības pieteikums vienkāršotajā procedūrā (maza apmēra prasībā) par naudas piedziņu pret /pers. F/, prasības priekšmetu norādot, ka atbildētāja aizņēmusies no prasītāja naudas summu 1750 EUR apmērā līdz 2016.gada 17.martam, uzrakstot pašrocīgi parādzīmi.

Prasības pieteikumā norādīts, ka prasītājs griezies tiesā ar pieteikumu par saistības piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā, bet atbildētāja parādu nav atzinusi. Atbildētājai ierakstītā vēstulē izsūtīts brīdinājums par parāda dzēšanu, bet reakcija nav bijusi. Aizdevuma summa nav atgriezta līdz šā pieteikuma iesniegšanai tiesā.

Saskaņā ar 2016.gada 20.oktobrī noslēgto cesijas līgumu prasītājs nodevis savas prasījuma tiesības /pers. G/, bet 2017.gada 16.janvārī noslēgts atcēlējs līgums 2016.gada 20.oktobra cesijas līgumam.

Pamatojoties uz Civillikuma 1278., 1280., 1304., 1587., 1716., 1717., 1720., 1753., 1756., 1765., 1934., 1943., 1946.pantu, Civilprocesa likuma 195.pantu, lūdz piedzīt no atbildētājas par labu prasītājam parādu 1750 EUR apmērā, likumiskos 6 % gadā no parāda summas, kas uz prasības iesniegšanas brīdi sastāda 131,25 EUR, kopā lūdz piedzīt 1881,25 EUR; samaksāto valsts nodevu 282,19 EUR, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 EUR.

Lūdz lietu izskatīt rakstveida procesā.

2017.gada 22.augustā saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} panta pirmo daļu atbildētājai nosūtīts prasības pieteikums un paskaidrojumu veidlapa, nosakot termiņu rakstveida paskaidrojumu sniegšanai 30 dienu laikā no prasības pieteikuma nosūtīšanas dienas (lietas 25.lapa).

Saskaņā ar Rīgas rajona tiesas priekšsēdētājas 2017.gada 20.septembra rīkojumu Nr.1-23/22 slodzes izlīdzināšanai, lieta nodota izskatīšanai Rīgas rajona tiesā Siguldā, par ko pusēm paziņots 2017.gada 21.septembrī (lietas 26., 27.lapa).

2017.gada 21.septembrī tiesā saņemts atbildētājas paskaidrojums, kurā norādīts, ka prasību neatzīst pilnībā šādu apsvērumu dēļ (lietas 29.-32.lapa).

Prasītājs nekad nav aizdevis nekādu naudu un atbildētāja nekādu naudu no viņa nav saņēmusi. Prasītāju personīgi nepazīst un viņu redzējusi tikai vienu reizi 2016.gada 17.martā.

2016.gada 17.martā ap plkst.8.30, dodoties uz darbu, Pumpura mežā atradusi prasītāja nozaudēto mobilo telefonu. Ap plkst.9.00 prasītājs ieradies viņas darba vietā /adrese/. Telefons nejauši bija iekritis Lielupē. Abi to meklējuši, bet nav atraduši. Prasītāja agresīvas uzvedības un izteikto draudu dēļ bijusi šokā, tādēļ piekritusi parakstīt saistības par telefona vērtības atdošanu.

Paskaidrojumā norādīts, ka prasītāja apgalvojumi par notikušo nav patiesi, par ko liecina šādi fakti:

Līdz 2016.gada 17 martam ar prasītāju nav bijuši pazīstami, nekad nebija viņu redzējusi, tāpēc neticami, ka prasītājs pilnīgi svešam cilvēkam aizdotu tik ievērojamu naudas summu. Turklāt apšaubāmi, ka viņam varēja būt klāt šāda summa skaidrā naudā. Pretrunīgi ir prasītāja paskaidrojumi par naudas atdošanas termiņu: policijai prasītājs paskaidrojis, ka aizdevis naudu uz pāris dienām, bet prasībā atdošanas termiņš norādīts 2016.gada 17.martā. Tātad nauda būtu jāatdod tūlīt pēc saņemšanas, jo 17.marts ir pirmā un vienīgā viņu tikšanas reize. Neloģiska ir arī prasītāja rīcība, neprasot telefona vērtības atdošanu esošajā situācijā.

Ja prasītājs uzskata, ka viņa paša nolaidības dēļ nozaudētais telefons ir gājis bojā atbildētājas vainas dēļ, un ja tiks pieradīts, ka viņa ir vainīga telefona bojā ejā, atbildētāja varētu piekrist atlīdzināt telefona vērtību, ņemot vērā tā cenu nozaudēšanas brīdī un nolietojumu.

Saskaņā ar Civillikuma 1934.pantu ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā, un tādas pašas šķiras un labuma lietās.

Aizdevuma līgums kā jau reāllīgums ir vienpusējs līgums un tas atzīstams par noslēgtu ar naudas vai lietas nodošanas brīdi. To norādījis arī prof. K.Torgāns, komentējot aizdevuma līgumu (Civillikuma komentāri Saistību tiesības. - Rīga: Mans īpašums, 1998, 382.lpp.).

Tā kā dotajā gadījumā naudas nodošana nav notikusi, prasība kā nepamatota noraidāma pilnīgi.

Atbildētāja lūdz lietu izskatīt mutvārdu procesā sakarā ar nepieciešamību noskaidrot apstākļus, ko var izdarīt tikai tiesas sēdē.

Ar tiesneses 2017.gada 26.septembra lēmumu lietas izskatīšana noteikta tiesas sēdē 2018.gada 6.martā plkst.10.00 (lietas 3.lapa).

2018.gada 4.jūnijā tiesā saņemts atbildētājas pretprasības pieteikums (lietas 57.-58.lapa).

Pretprasības pieteikumā norādīts, ka prasību neatzīst pilnībā un, ņemot vērā, ka prasītājs līdz šim laikam nav atsaucis savu prasījumu pret atbildētāju, iesniedz pretprasības pieteikumu.

Prasītājs nekad nav aizdevis atbildētajai nekādu naudu un viņa nekādu naudu no prasītāja nav saņēmusi. Prasītāju personīgi nepazīst un viņu redzējusi tikai vienu reizi 2016.gada 17.martā, ko arī apliecināja prasītāja pilnvarotais pārstāvis šīs tiesvedības ietvaros notikušajā 2018.gada 6.marta tiesas sēdē.

2016.gada 17. martā ap plkst.8.30, dodoties uz darbu, Pumpura mežā atradusi prasītāja nozaudēto mobilo telefonu. Ap plkst.9.00 prasītājs

ieradies viņas darba vietā /adrese/. Telefons atbildētajai nejauši bija iekritis Lielupē. Prasītājs un atbildētāja to meklējuši, bet nav atraduši. Prasītāja agresīvās uzvedības un izteikto draudu dēļ atbildētāja bijusi šokā, tādēļ piekritusi parakstīt saistības par telefona vērtības atdošanu, kā rezultātā uzrakstīts parādraksts par EUR 1750 atdošanu.

Pretprasības pieteikumā norādīts, ka prasītāja apgalvojumi par notikušo nav patiesi, par ko liecina šādi fakti:

Līdz 2016.gada 17. martam ar prasītāju nav bijuši pazīstami, nekad nebija viņu redzējusi, tāpēc neticami, ka pilnīgi svešam cilvēkam prasītājs aizdotu tik ievērojamu naudas summu. Turklāt apšaubāmi, ka viņam varēja būt klāt šāda summa skaidrā naudā. Pretrunīgi ir prasītāja paskaidrojumi par naudas atdošanas termiņu: policijai prasītājs paskaidrojis, ka aizdevis naudu uz pāris dienām, bet prasībā atdošanas termiņš norādīts 2016.gada 17.martā. Tātad nauda būtu jāatdod tūlīt pēc saņemšanas, jo 17.marts ir pirmā un vienīgā viņu tikšanas reize. Neloģiska arī ir prasītāja rīcība, neprasot telefona vērtības atdošanu esošajā situācijā.

Turklāt prasītāja pārstāvis tiesas sēdē norādījis, ka prasītājs it kā aizdevis naudu SIA "/Nosaukums/" nevis pašai atbildētājai personīgi un aplecinājis, ka viņš ar atbildētāju nav bijis pazīstams līdz 2016.gada 17.martam.

Ja prasītājs uzskata, ka viņa paša nolaidības dēļ nozaudētais telefons ir gājis bojā atbildētājas vainas dēļ, un ja tiks pieradīts, ka viņa vainīga telefona bojā ejā, atbildētāja varētu piekrist atlīdzināt telefona vērtību, ņemot vērā tā cenu nozaudēšanas brīdī un nolietojumu.

Saskaņā ar Civillikuma 1934.pantu ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās.

Aizdevuma līgums kā jau reāllīgums ir vienpusējs līgums un tas atzīstams par noslēgtu ar naudas vai lietas nodošanas brīdi. To norādījis arī prof. K.Torgāns, komentējot aizdevuma līgumu (Civillikuma komentāri Saistību tiesības. - Rīga: Mans īpašums, 1998, 382.lpp.).

Pievēršoties detalizētai Parādraksta izpētei, nācies konstatēt, ka Parādraksts neatbilst Dokumentu juridiskā spēka likuma 4.panta pirmās daļas 2. punktam, kas noteic, lai dokumentam būtu juridisks spēks, tajā iekļauj šādus rekvizītus: [..]2) dokumenta datums, jo Dokumentā nav šī rekvizīta, kā arī Parādraksta tulkojums, kas pievienots lietā, ir nepareizs un neprecīzs.

Pretprasības pieteikumā norādīts, ka tā kā dotajā gadījumā naudas nodošana nav notikusi, bet prasītājs pamato savus prasījumus ar izrakstīto Parādrakstu, ir pamats atzīt par spēkā neesošu Parādrakstu.

Ņemot vērā noradīto, pamatojoties uz Civillikuma 1934., 1467., 1506., Civilprocesa likuma 43.panta ceturto daļu, 136.pantu, lūdz atbrīvot atbildētāju no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos par pretprasību; uzlikt par pienākumu prasītajam iesniegt tiesā precīzu un izsmeļošu Parādraksta tulkojumu latviešu valodā; atzīt par spēkā neesošu Parādrakstu (bez datuma) par summu EUR 1750, kas iesniegts civillietā Nr.C33544217.

Ar Rīgas rajona tiesas 2018.gada 4.jūnija lēmumu noraidīts atbildētājas lūgums par viņas pilnīgu atbrīvošanu no tiesas izdevumu samaksas par pretprasības iesniegšanu; atbildētāja atbrīvota no valsts nodevas 62,50 *euro* samaksas par pretprasības iesniegšanu, pretprasība atstāta bez virzības, nosakot atbildētājai termiņu līdz 2018.gada 4.jūlijam lēmumā norādīto trūkumu novēršanai, t.i., pierādījumu iesniegšanai par valsts nodevas 200 *euro* samaksu (lietas 72.-73.lapa).

Ar tiesneses 2018.gada 5.jūlija lēmumu pieņemts atbildētājas pretprasības pieteikums par parādzīmes atzīšanu par spēkā neesošu (lietas 79.lapa).

2018.gada 3.augustā tiesā saņemti prasītāja paskaidrojumi par pretprasību (lietas 82.lapa).

Paskaidrojumos norādīts, ka, iepazīstoties ar pretprasības pieteikumu un tam pievienotajiem materiāliem, uzskata, ka pretprasības pieteikuma pieņemšanai nav pamata.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 136.panta pirmo daļu atbildētājs ir tiesīgs iesniegt pretprasību, bet atbilstoši Civilprocesa likuma 136.panta trešajai daļai pretprasību ir jāatsaka pieņemt, jo pēc būtības atbildētāja vēlas, lai prasība tiktu noraidīta caur parādraksta atzīšanu par spēkā neesošu. Citiem vārdiem, pretprasības juridiskais mērķis ir panākt prasības noraidīšanu, kā sasniegšanai pilnīgi nav nepieciešams celt pretprasību, kas sarežģīs lietas izskatīšanu un ir pretrunā likuma Par tiesu varu 28.panta pirmajā daļā nostiprinātajam procesuālās ekonomijas principam.

Ņemot vērā minēto, pretprasības pieteikumu jāatsaka pieņemt, bet vienlaikus uzskata, ka iesniegto pretprasības pieteikumu ir pamats pievienot lietas materiāliem kā atbildētājas papildus paskaidrojumus par celto prasību.

Tiesas sēdē prasītāja pārstāvis prasību uzturēja, pretprasību neatzina.

Paskaidroja, ka atbildētāja parādzīmi parakstījusi 15.martā. Parādzīmes parakstīšanas brīdī prasītājs atbildētājai iedevis naudu 1750 EUR. Naudu aizdevis uz vienu, divām dienām.

Nauda atbildētājai bijusi vajadzīga biznesa vajadzībām. Tā kā prasītājs dzīvo netālu, viņš 16.martā iebraucis gaterī pēc naudas, bet nauda nav bijusi.

Paskaidroja, ka 17. vai 18.martā prasītājs pazaudējis telefonu, bet kur pazaudējis, precīzi nezin. Prasītājs pazaudēto telefonu neatrada.

Norādīja, ka atbildētājai ar telefona pazušanu nav nekāda saistība. Paskaidroja, ka par telefonu neko nevarēs paskaidrot. Ar pazaudēto telefonu aizdevumam nav nekāda sakara.

Paskaidroja, ka atbildētājai ir gateris. Prasītājam bija vajadzīgi kokmateriāli, tāpēc viņš iebraucis gaterī. Prasītājam ir zināms, kur atbildētāja dzīvo.

Nevarēja pateikt, cik sen prasītājs pazīst atbildētāju. Prasītājs gatavojies pasūtīt kokmateriālus, bet atbildētājai bijusi nepieciešama nauda uz vienu vai divām dienām. Paskaidroja, ka kokmateriālus prasītājs iegādājies citā vietā.

Norādīja, ka prasītājam nebija nekāda riska. Viņš zināja, kur atbildētāja dzīvoja, viņai bija bizness.

Norādīja, ka pretprasības pieteikuma saturs ir identisks atbildētājas paskaidrojumiem par prasību. Tā atšķiras tikai ar to, ka pretprasībā ir 6.punkts.

Prasības pieteikumā nav runa par telefonu.

Par parādzīmes tulkojumu norādīja, ka atbildētājas iesniegtais tulkojums ir pilnīgi nepareizs. Parādzīme iztulkota tā, kā ir izdevīgi atbildētājai. Atbildētājas tulkojums ir nesekmīgs, likums neliedz vārdus rakstīt saīsināti. Prasītāja iesniegtais tulkojums izdarīts un apstiprināts pie zvērināta notāra.

Atzina, ka parādzīmei nav juridiska spēka, bet saskaņā ar Dokumentu juridiskā spēka likuma 1.panta 2.punktu dokuments ir saistošs atbildētājai. Uzskata, ka atbildētāja speciāli nenorādīja datumu, bet to prasītājs pierādīt nevar.

Par piespiešanu parakstīt parādzīmi, norādīja, ka atbildētāja uzraksta parādzīmi, bet uz policiju neiet. Arī pie strādniekiem atbildētāja nevērsās.

Lūdza prasību apmierināt, pretprasību noraidīt.

Tiesas sēdē atbildētājas pārstāvis prasību neatzina, pretprasību uzturēja.

Paskaidroja, ka prasītājs ar atbildētāju iepazinušies 17.martā, pirms tam viņi nav bijuši pazīstami.

Lēmumā par atteikšanos ierosināt kriminālprocesu norādīts, ka prasītājs paskaidrojis, ka viņi satikušies 17.martā un viņu attiecības bija saistībā ar pazaudēto telefonu. Pats prasītājs lēmumā norādījis, ka naudu aizdevis 17.martā, bet tagad dzird, ka tas bijis 14. vai 15.martā.

Atsaucoties uz Civillikuma 1934.pantu, norādīja, ka naudas aizdevums nav noticis. Pušu starpā pastāv kādas citas attiecības.

Norādīja, ka naudas nodošana nenotika, viņu attiecības ir par telefonu.

Paskaidroja, ka prasītājs piespiedis atbildētāju šo parādzīmi parakstīt. Kad prasītājs uzzinājis, ka telefons iekritis upē, viņš diezgan draudīgi

pieprasījis, lai atbildētāja atdod telefona vērtību, bet atbildētāja atbildējusi, ka viņai nav naudas. Ņemot vērā vecuma starpību, to, ka situācija bijusi diezgan bīstama, lai prasītāju nomierinātu, atbildētāja piekritusi uzrakstīt parādzīmi.

Par parādzīmi norādīja, ka šis dokuments nesatur datumu, kad tas taisīts. No dokumenta redzams, ka tās autors bijis šoka stāvoklī.

Lietai pievienoti parādzīmes divi tulkojumi, viens, ko iesniedzis prasītājs, bet otrs, ko iesniegusi atbildētāja. Prasītāja iesniegto tulkojumu nevar uzskatīt par autentisku. Atbildētāja iesniegusi notāra tulkojumu, kur parādzīmē ir nepabeigti vārdi.

Turklāt lietas materiālos konstatēts, ka puses satikās 17.martā un atbildētāja apņemas aizdevumu atdot līdz 17.martam. Pie apstākļiem, ka pušu starpā ir attiecības par telefonu un tajā pašā dienā ir arī aizdevums 1750 EUR, ir šaubas, vai tas atbilst aizdevuma būtībai. Naudas nodošana nav notikusi. Runa ir par telefona vērtību.

Norādīja, ka parādzīmei nav juridiska spēka, tajā nav datuma.

Uzskata, ka prasītājam sava prasība jāpamato uz cita pamata.

Lūdza prasību noraidīt, pretprasību apmierināt.

M o t īv u da ļ a

Noklausījusies prasītāja un atbildētājas pārstāvju paskaidrojumus, pārbaudījusi rakstveida pierādījumus, tiesa uzskata, ka prasība un pretprasība ir noraidāmas.

Civilprocesa likuma pārejas noteikumu 138.punkts noteic, ka lietas, kas ierosinātas par maza apmēra prasībām, un lietas, par kurām strīds izskatīts Rūpnieciskā īpašuma Apelācijas padomē līdz grozījumu šā likuma 250.[26] un 250.[27] pantā par saīsinātā sprieduma un sprieduma sastādīšanas lūguma spēkā stāšanās dienai, izskata šā likuma 250.[25], 250.[26] un 250.[27] pantā noteiktajā kārtībā, kāda bija spēkā līdz 2018.gada 1.martam.

Tā kā vienkāršotās procedūras lieta (maza apmēra prasība par naudas piedziņu) ierosināta ar tiesneses 2017.gada 21.augusta lēmumu, tiesa atzīst, ka, izskatot lietu, piemērojami Civilprocesa likuma 250.[26] un 250.[27] panta noteikumi, kas bija spēkā līdz 2018.gada 1.martam.

Civilprocesa likuma 92.pants noteic, ka pierādījumi ir ziņas, uz kuru pamata tiesa nosaka tādu faktu esamību vai neesamību, kuriem ir nozīme lietas izspriešanā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 110.pantu rakstveida pierādījumi ir ziņas par faktiem, kuriem ir nozīme lietā, un šīs ziņas ar burtu, ciparu un citu rakstisku zīmju vai tehnisku līdzekļu palīdzību ierakstītas dokumentos, citos rakstos, kā arī attiecīgās ierakstu sistēmās (audio, video, magnetofonu lentēs, datoru disketēs u.c.).

Lietā ir divi parādzīmes no krievu valodas uz latviešu valodu tulkojumi, no kuriem vienu lietā iesniedzis prasītājs, bet otru – atbildētājas pārstāvis (lietas 22.-23. un 88.-89.lapa).

Prasītāja pārstāvis uzskata, ka atbildētājas iesniegtais parādzīmes tulkojums ir pilnīgi nepareizs. Parādzīme iztulkota tā, kā izdevīgi atbildētājai.

Savukārt atbildētājas pārstāvis uzskata, ka prasītāja iesniegtās parādzīmes tulkojums ir nepilns un neprecīzs.

Prasītāja iesniegtajā parādzīmes tulkojumā no krievu valodas ir norādīts šāds teksts: "Es, /pers. F/, p.k.: /personas kods/, aizņēmos no /pers. E/, p.k.: /personas kods/, 1750 eiro (viens tūkstotis septiņi simti piecdesmit eiro).

Apņemos atdot līdz 2016.gada 17.martam.

/Paraksts/" (lietas 23.lapa).

Minētajā tulkojumā norādīts, ka tulkojums pareizs. Uz latviešu valodu tulkoja Anna Andrejeva. Anna Andrejeva apliecinājusi, ka šis tulkojums ir pareizs.

No minētā tulkojuma arī redzams, ka 2017.gada 2.augustā Rīgas apgabaltiesas zvērināts notārs Rihards Mintāls apliecinājis, ka viņa klātbūtnē parakstu par savu atzinusi notāram personīgi pazīstamā Anna Andrejeva.

Tādējādi secināms, ka tulkojuma pareizību apliecinājusi persona Anna Andrejeva, bet zvērināts notārs apliecinājis, ka viņa klātbūtnē parakstu par savu atzinusi notāram personīgi pazīstamā Anna Andrejeva.

Savukārt atbildētājas iesniegtajā parādzīmes tulkojumā no krievu valodas uz latviešu valodu ir norādīts šāds teksts: " Es, /pers. F/ /personas kods/ *nepabeigts vārds* [*varētu būt: paņēmu, paņemšu vai paņemot]* uz *nepabeigts vārds* pie /pers. E/ /personas kods/ paņēmu summa 1750 (viens tūkstotis septiņi simti piecdesmit euro) apmērā. Apņemos atdot termiņā līdz 17.martam 2016.

(*paraksts)"*(lietas 89.lapa).

No minētā tulkojuma redzams, ka Rīgā, Kalpaka bulvārī 9, 2019.gada 3.janvārī, zvērināts notārs Valda Vaivara apliecina tulkojuma pareizību, kas izdarīts no krievu valodas uz latviešu valodu no pievienotā dokumenta.

Tulkojumā norādīts, ka tulkojamajā dokumentā neatrunātu labojumu, svītrojumu, dzēsumu, pierakstījumu vai citu īpatnību nebija.

Tādējādi no minētā tulkojuma secināms, ka tulkojuma pareizību apliecinājis zvērināts notārs.

Salīdzinot abus tiesā iesniegtos parādzīmes tulkojumus, tiesa secina, ka tulkojumi atšķiras, prasītāja iesniegtais tulkojums salīdzinājumā ar atbildētājas iesniegto, ir neprecīzs, kā to tiesai adresētajā lūgumā pamatoti norādījis arī atbildētājas pārstāvis (lietas 87.lapa).

Tiesa nepiekrīt prasītājas pārstāvja tiesas sēdē paustajam apgalvojumam, ka prasītāja iesniegtais parādzīmes tulkojums ir apstiprināts pie zvērināta notāra, jo kā tika konstatēts, tad tulkojuma pareizību apliecinājusi fiziska persona Anna Andrejeva, nevis zvērināts notārs Rihards Mintāls, un kā redzams no minētās parādzīmes, tad zvērināts notārs apliecinājis tikai to, ka Anna Andrejeva viņa klātbūtnē atzinusi parakstu par savu.

Savukārt kā tika konstatēts, tad atbildētājas pārstāvja iesniegtā tulkojuma pareizību, kas izdarīts no krievu valodas uz latviešu valodu, apliecinājis zvērināts notārs Valda Vaivara.

Tiesai nav pamata apšaubīt atbildētājas pārstāvja tiesā iesniegtā tulkojuma pareizību, jo atbilstoši Notariāta likuma 108.panta 5.punktam zvērināti notāri apliecina dokumentu atvasinājumus un tulkojumus.

Līdz ar to tiesa priekšroku dod atbildētājas pārstāvja iesniegtajam parādzīmes tulkojumam, kura pareizību apliecinājis zvērināts notārs Valda Vaivara, nevis prasītāja iesniegtajam tulkojumam, kura pareizību apliecinājusi persona Anna Andrejeva.

Civillikuma 1934.pants noteic, ka ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošanu īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto naudu tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās.

Judikatūrā nostiprinājusies atziņa, ka lietā par naudas summas piedziņu pēc aizdevuma līguma prasības pamata aktīvie fakti ir līguma noslēgšana un naudas summas nodošana aizņēmējam, kas tiesai pie prasības apmierināšanas jākonstatē, lai saistītu šos faktus ar Civillikuma 1943.panta hipotēzi (*skat. Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 2006.gada 19.aprīļa spriedumu lietā Nr.SKC-280).*

No prasības pieteikuma izriet, ka atbildētāja no prasītāja aizņēmusies naudas summu 1750 *euro* apmērā ar atmaksas termiņu līdz 2016.gada 17.martam, pašrocīgi uzrakstot parādzīmi. Taču tā kā atbildētāja aizdevumu nav atmaksājusi, lūdz no atbildētājas piedzīt viņai izsniegto aizdevumu 1750 *euro.*

Savukārt no atbildētājas iesniegtā paskaidrojuma un pretprasības pieteikuma izriet, ka prasītājs nekādu naudu atbildētājai nav aizdevis, un atbildētāja nekādu naudu no prasītāja nav saņēmusi.

Kā izriet no atbildētājas rakstveida paskaidrojumiem, pretprasības pieteikuma un pārstāvja tiesas sēdē sniegtajiem paskaidrojumiem, tad 2016.gada 17.martā ap plkst.8.30, dodoties uz darbu, atbildētāja Pumpura mežā atradusi prasītāja nozaudēto mobilo telefonu, to paņēmusi. Ap plkst.9.00 prasītājs ieradies viņas darba vietā, bet telefons bija iekritis Lielupē, ko abi ar prasītāju meklējuši, bet nav atraduši. Prasītāja agresīvās uzvedības un izteikto draudu dēļ bijusi šokā, tādēļ piekritusi parakstīt saistības par telefona vērtības atdošanu.

Tiesai nav pamata apšaubīt atbildētājas paskaidrojumus par notikumu, kas norisinājās 2016.gada 17.martā sakarā ar prasītāja nozaudēto mobilo telefonu, jo analoģiskus paskaidrojumus atbildētāja sniegusi arī 2016.gada 23.augusta Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Jūrmalas iecirknim adresētajā iesniegumā, kas konstatēts Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Jūrmalas iecirkņa Kārtības policijas nodaļas inspektores I.Palkevičas 2016.gada 23.augusta lēmumā par atteikšanos uzsākt kriminālprocesu Nr. 916 (lietas 33.lapa).

Kā izriet no minētā lēmuma par atteikšanos uzsākt kriminālprocesu, arī prasītājs /pers. E/ savā paskaidrojumā Valsts policijai apstiprinājis savu un atbildētājas saistību sakarā ar viņa nozaudēto mobilo telefonu IPhone 2016.gada 17.martā (lietas 33.lapa).

No lēmuma par atteikšanos uzsākt kriminālprocesu izriet, ka /pers. E/ savā paskaidrojumā norādījis, ka /pers. F/ paskaidrojusi, ka viņai pieder kokzāģētava un, ka viņa /pers. E/ atgriezīs naudu par telefonu, bet viņai ir nepieciešama nauda 1750 *euro* apmērā, lai pabeigtu kokzāģēšanu. /pers. E/ /pers. F/ aizdevis naudu 1750 *euro* apmērā. Naudas aizdevums bijis uz pāris dienām (lietas 33.lapa).

Civilprocesa likuma 104.panta pirmā daļa noteic, ka pušu un trešo personu paskaidrojumi, kuri ietver ziņas par faktiem, uz kuriem pamatoti viņu prasījumi vai iebildumi, atzīstami par pierādījumiem, ja tos apstiprina citi tiesas sēdē pārbaudīti un novērtēti pierādījumi.

Lai arī parādzīmē, kuru parakstījusi atbildētāja, nav datuma, kad tā parakstīta, tiesai nav pamata apšaubīt atbildētājas paskaidrojumos norādīto, ka parādzīme parakstīta 2016.gada 17.martā, jo šie atbildētājas paskaidrojumi apstiprinās ar paša prasītāja Valsts policijai adresētajā paskaidrojumā norādīto, ka notikums norisinājies 2016.gada 17.martā, kad arī noticis naudas aizdevums.

Līdz ar to tiesa atzīst, ka prasītāja pārstāvja tiesas sēdē paustais apgalvojums par to, ka parādzīme parakstīta 2016.gada 15.martā, ir nepamatots un pilnībā noraidāms.

No atbildētājas paskaidrojumiem, pretprasības un pārstāvja tiesas sēdē sniegtajiem paskaidrojumiem izriet, ka parādzīmē norādītā naudas summa reāli viņai nekad nav izsniegta.

Civillikuma 1838.panta pirmā daļa noteic, ka tas apstāklis, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo.

Atbilstoši minētajai tiesību normai, tiesa atzīst, ka apgalvojot, ka parādzīmē minēto summu – 1750 *euro* prasītājs atbildētājai ir iedevis, prasītājam ir pienākums iesniegt šīs naudas summas samaksas pierādījumus.

Tanī pat laikā prasītājs lietā nav iesniedzis nekādus pierādījumus tam, ka parādzīmes parakstīšanas dienā, t.i., 2016.gada 17.martā, pastaigas laikā ar suni prasītāja rīcībā bija šāda summa – 1750 *euro* skaidrā naudā, un prasītājs to atbildētājai ir iedevis.

Ņemot vērā, ka parādzīmē norādītā summa 1750 *euro* ir gana liela, tiesa uzskata, ka tikai atbildētājas parakstu parādzīmē nevar atzīt par pietiekamu pierādījumu šādas aizdevuma summas reālai izsniegšanai.

Atbilstoši minētajam tiesa uzskata, ka 2016.gada 17.marta parādzīme ir tikai formāli fiksēts darījums, kurš patiesībā nemaz nav noticis, jo tajā norādītā naudas summa atbildētājai nav aizdota.

Par apstrīdētā aizdevuma reālu neesamību tiesas ieskatā liecina arī tas apstāklis, ka /pers. E/ savā Valsts policijai adresētajā paskaidrojumā norādījis, ka naudas aizdevums bijis uz pāris dienām (lietas 33.lapa), bet atbildētājas parakstītajā parādzīmē norādīts, ka aizdevumu apņemas atdot terminā līdz 2016.gada 17.martam (lietas 89.lapa), kas nozīmē, ka nauda būtu jāatdod tajā pat dienā pēc tā saņemšanas.

Taču kā izriet no prasītāja Valsts policijai adresētā paskaidrojuma un prasītāja pārstāvja tiesas sēdē sniegtajiem paskaidrojumiem, nauda atbildētājai bijusi vajadzīga uz pāris dienām biznesa vajadzībām.

Arī dzīvē gūtie novērojumi liecina, ka tik lielas naudas summas, kas ir 1750 *euro,* turklāt skaidrā naudā, aizdošana tikko sastaptam un svešam cilvēkam, tik vienkārši nenotiek.

Tiesa uzskata, ka visi minētie apstākļi liecina par to, ka patiesībā reāla naudas aizdošana nav notikusi, bet uz formāli fiksētas parādzīmes pamata prasītājs iespējams centies atgūt no atbildētājas naudas līdzekļus nozaudētā telefona vērtībā.

Tiesa atzīst, ka prasītājs nav pierādījis aizdevuma izsniegšanas faktu atbildētājai, līdz ar ko prasība par parāda- aizdevuma piedziņu, kā nepamatota ir pilnībā noraidāma.

Tā kā tiesa noraida prasību par parāda piedziņu, noraidāma arī prasība par likumisko procentu piedziņu.

No atbildētājas rakstveida paskaidrojuma un pretprasības pieteikuma izriet, ka prasītāja agresīvās uzvedības un izteikto draudu dēļ viņa bijusi šokā, tādēļ piekritusi parakstīt saistības par telefona vērtības atdošanu (lietas 30. un 57.lapa).

Savukārt no atbildētājas pārstāvja tiesas sēdē sniegtajiem paskaidrojumiem izriet, ka no atbildētājas iesniegtās parādzīmes redzams, ka tās autors bijis šoka stāvoklī. Uzskata, ka parādzīmei nav juridiska spēka, jo tajā nav datuma.

Saskaņā ar Civillikuma 1440.pantu, lai tiesisks darījums būtu spēkā, nepietiek ar to vien, ka tā dalībnieki izteic savu gribu, bet ir vēl vajadzīgs, lai šī griba būtu radusies brīvi- bez maldības, viltus un spaidiem.

Savukārt Civillikuma 1463.pants noteic, ka spaidus var izdarīt vai nu ar fizisku varu, vai ar draudiem, kas personā rada bailes. Lietojot fizisku varu, nav brīva gribas izteikuma, un nav nekādas piespiestās darbības.

Atbilstoši minētajai likuma normai, spaidi ir darījuma dalībnieka gribas ietekmēšana, radot viņam bailes, un šāda ietekmēšana var izpausties gan fiziskā vardarbībā, gan arī psihiskā ietekmēšanā ar draudiem.

Saskaņā ar Civillikuma 1465.pantu, lai ar draudiem radītām bailēm būtu tiesiska nozīme, tām jābūt dibinātām; tādēļ vajadzīgs, lai piedraudētais ļaunums nebūtu mazsvarīgs, lai tiešām būtu jābaidās, ka draudus izpildīs, un lai nebūtu viegli tos novērst citādi, kā padodoties.

Lai arī atbildētāja apgalvo, ka prasītājs uzvedies agresīvi un izteicis atbildētājai draudus, tiesa uzskata, ka lietā nav iegūti pierādījumi šim atbildētājas apgalvojumam.

No lietas materiāliem pievienotā 2016.gada 23.augusta lēmuma par atteikšanos uzsākt kriminālprocesu Nr.916 izriet, ka atbildētāja Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Jūrmalas iecirknī ar iesniegumu vērsusies 2016.gada 23.augustā sakarā ar to, ka /pers. E/ no viņas pieprasa naudu 1750 *euro* apmērā (lietas 33.lapa).

No minētā lēmuma izriet, ka /pers. F/ /pers. E/ uz baltas lapas uzrakstījusi, ka atgriezīs naudu 1750 *euro* apmērā. /pers. F/ uzskata, ka mobilais telefons tik dārgi maksāt nevar. Šā gada 30.jūnijā /pers. F/ saņēma pirmstiesas paziņojumu par parādzīmes piedzīšanu.

No minētā lēmuma secināms, ka Valsts policijā ar iesniegumu atbildētāja vērsusies 2016.gada 23.augustā, t.i., pēc tam, kad 30.jūnijā saņēmusi pirmstiesas paziņojumu par parāda piedziņu.

No minētā lēmuma par atteikšanos uzsākt kriminālprocesu izriet, ka atbildētāja savā 2016.gada 23.augusta iesniegumā nav norādījusi uz jebkādiem apstākļiem par prasītāja pret viņu vērstiem draudiem vai agresīvu uzvedību parādzīmes parakstīšanas laikā.

Lietā nav iegūti arī nekādi pierādījumi tam, ka pēc parādzīmes parakstīšanas 2016.gada 17.martā atbildētāja būtu vērsusies policijā par jebkādiem viņai izteiktiem draudiem.

Tāpat lietā nav iegūti arī nekādi pierādījumi tam, ka par prasītāja agresīvo uzvedību vai izteiktajiem draudiem prasītāja būtu saukusi vai meklējusi palīdzību pie gatera strādniekiem, kā to tiesas sēdē pamatoti norādīja arī prasītāja pārstāvis.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Tiesa uzskata, ka, pieprasot atbildētājai atdot telefona vērtību, uz ko tiesas sēdē norādīja atbildētājas pārstāvis, neapšaubāmi atbildētājai bija uztraukums, taču tas apstāklis, ka parādzīmē ir nepabeigti vārdi, nav pietiekams pamats, lai atzītu, ka tā rakstīta draudu ietekmē, jo pierādījumi, kas apstiprina atbildētājai izteiktos draudus, lietā nav iegūti.

Tiesa atzīst, ka atbildētāja nav pierādījusi savu pretprasībā pausto apgalvojumu, ka parādzīmes parakstīšana notikusi prasītāja spaidu vai draudu dēļ.

Tiesa atzīst, ka pretprasības 5.punktā norādītais apstāklis, ka nav notikusi naudas nodošana, ir pamats pret atbildētāju celtās prasības noraidīšanai, nevis parādzīmes atzīšanai par spēkā neesošu.

Tiesa uzskata, ka arī atbildētājas norādītais apstāklis, ka parādraksts neatbilst Dokumentu juridiskā spēka likuma 4.panta pirmās daļas 2.punktam, jo parādzīmē nav iekļauts dokumenta datums, nevar būt par pamatu parādzīmes atzīšanai par spēkā neesošu, jo darījuma atzīšanu par spēkā neesošu regulē Civillikuma noteikumi.

Tādējādi, pie lietā konstatētajiem apstākļiem tiesa uzskata, ka pretprasība par parādzīmes atzīšanu par spēkā neesošu ir nepamatota un noraidāma.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 33.panta otro daļu tiesas izdevumi ir valsts nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktam ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu, izsniegšanu un tulkošanu saistītie izdevumi.

Civilprocesa likuma 41.panta pirmā daļa noteic, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

Tā kā prasītāja prasība tiek noraidīta pilnībā, prasītāja samaksātie tiesas izdevumi- valsts nodeva 282,19 *euro* (lietas 6.-7.lapa) un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu 4,70 *euro* (lietas 8.lapa) atlīdzināti netiek.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta otro daļu, ja prasību noraida, atstāj bez izskatīšanas vai ja prasītājs atsakās no prasības, tiesas izdevumi, kas nav samaksāti iepriekš, piespriežami no prasītāja valsts ienākumos.

No lietas materiāliem redzams, ka ar tiesneses 2018.gada 4.jūnija lēmumu atbildētāja, iesniedzot pretprasību, atbrīvota no valsts nodevas samaksas 62,50 *euro* apmērā (lietas 72.-73.lapa).

Tā kā arī atbildētājas pretprasība tiek noraidīta, atbildētājai netiek atlīdzināta samaksātā valsts nodeva 200 *euro* (lietas 77.lapa) un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 3,30 *euro* (lietas 78.lapa).

Savukārt nesamaksātos tiesas izdevumus- valsts nodevu 62,50 *euro* uzņemas valsts.

No lietas materiāliem – ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu par tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu uzziņas redzams, ka ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu šajā lietā kopsummā ir 9,87 *euro*, tādēļ šie izdevumi, ciktāl tie pārsniedz prasītāja un atbildētājas samaksātos (8,00 *euro* (4,70 *euro* + 3,30 *euro*)), 1,87 *euro* apmērā, atbilstoši Civilprocesa likuma 39. pantam un 42. pantam, valsts labā piedzenami no prasītāja un atbildētājas, t.i., 0,94 *euro* no katra.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.[1]pantam prasītājam un atbildētājai nosakāms sprieduma labprātīgas izpildes termiņš tiesas izdevumu samaksai 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

R e z o l u t ī v ā d a ļ a

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 39.panta pirmās daļas 5.punktu, 41.panta pirmo daļu, 97., 190., 193., 204.[1] , 250.[25], 250.[27] panta otro daļu, tiesa

n o s p r i e d a

Pilnībā noraidīt prasītāja /pers. E/, personas kods /personas kods/, prasību vienkāršotās procedūras lietā par naudas piedziņu pret atbildētāju /pers. F/, personas kods /personas kods/.

Noraidīt /pers. F/, personas kods /personas kods/, pretprasības pieteikumu pret /pers. E/, personas kods /personas kods/, par parādzīmes atzīšanu par spēkā neesošu.

Piedzīt no /pers. E/, personas kods /personas kods/, par labu valstij tiesas izdevumus: ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 0,94 *euro* (00 *euro* un 94 centi), nosakot to samaksu šādā kontā: saņēmējs: Tiesu administrācija NMR 90001672316, konts LV51TREL2190458019000, saņēmēja iestāde: Valsts kase BIC kods TRELLV22.

Piedzīt no /pers. F/, personas kods /personas kods/, par labu valstij tiesas izdevumus: ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 0,94 *euro* (00 *euro* un 94 centi), nosakot to samaksu šādā kontā: saņēmējs: Tiesu administrācija NMR 90001672316, konts LV51TREL2190458019000, saņēmēja iestāde: Valsts kase BIC kods TRELLV22.

Noteikt prasītājam un atbildētājai sprieduma labprātīgas izpildes termiņu tiesas izdevumu samaksai 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesā 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas, 2019.gada 23.aprīļa, ja pastāv kāds no šā likuma 440.[2] pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas rajona tiesā Siguldā, Šveices ielā 27.

Tiesnese I.Riekstiņa